

Taseisiin jääneiden virheiden käsittely taseiden sulkeutumisen jälkeen

27.4.2016

Versio	Kuvaus
27.4.2016	Alkuperäinen

Energiateollisuus ry

Fredrikinkatu 51–53 B, 00100 Helsinki
PL 100, 00101 Helsinki

Puhelin: (09) 530 520, faksi: (09) 5305 2900
www.energia.fi

Sisällysluettelo

1	Johdanto	3
2	Mallin yleiset tavoitteet ja reunaehdot.....	3
3	Verkonhaltijan tehtävät.....	4
4	Myyjän tehtävät	4
5	Menetelmäkuvaus asiakkaan laskutuksen ja tasevirheiden korjaamiseksi	4
5.1	Toimintamallin rakenne.....	5
5.2	Tasekorjaustarpeen laskenta tuntimitatuille kohteille	9
5.3	Tasekorjaustarpeen laskenta kuormituskäyräkohteille.....	10
5.4	Virheellisen myyjätiedon huomioiminen tasekorjauksissa	10
5.5	Toimijoiden välisissä korjauksissa käytettävä hinta.....	11
5.6	Mittaus- ja laskutusvirheestä ilmoittaminen asiakkaalle.....	12
5.7	Korjattujen mittaus tietojen lähetys myyjälle.....	12
5.8	Tuntimitattujen kohteiden taseselvityksen tarkistaminen.....	13
5.9	Tasekorjaukset tehdään Suomen virallisen ajan mukaan	13
5.10	Yhteenveto	13
6	Asiakkaan laskutuksen korjaus.....	14

Liite 1 Korjauslaskentaraaporttimalli

Tasevirhetuntitiedot_JVH000_MYYJ_200812302200Z_201230042000Z_1.csv
(Tasevirhetuntitiedot_JVH000_MYYJ_200812302200Z_201230042000Z_1.xlsx)

Liite 2 Tasekorjausaineiston ja taseselvityksen tarkistamismalli

Tasevertailu_JVH000_MYYJ.xls [lisätty 1.2.2012]

Liite 3 Tasevirhettä koskevien raporttien formaatin määrittely

1 Johdanto

Vaikka mittauksen ja taseselvityksen oikeellisuutta ja tarkkuutta parannetaan jatkuvasti ja prosessin luotettavuus on jo korkealla tasolla, niin väistämättä taseisiin jää erinäisistä syistä johtuen joitakin virheitä vielä taseiden kiinni menon jälkeen. Nykyisillä luotettavimmillakaan etäluentajärjestelmillä ei pystytä kohtuullisilla kustannuksilla järjestämään täysin sataprosenttisesti onnistuvaa etäluentaa. Kun etäluettavien kohteiden määrä kasvaa, myös ongelmaisten kohteiden määrä kasvaa vastaavasti. 99 prosentin luentavarmuudella miljoonan käyttöpaikan kohdalla puhutaan 10 000 käyttöpaikasta, joista ei välttämättä saada lukemaa useankaan vuorokauden päästä.

Jotta asiakkaiden ja myyjien oikeudenmukainen kohtelu sekä myyjien taloudelliset edellytykset toimia markkinalla varmistetaan, on toimialalla oltava käytössä tasapuoliset, luotettavat ja yksiselitteiset menettelytavat taseisiin jääneiden virheiden ja asiakkaiden laskutuksen jälkikäteiselle korjaamiselle. Tämä ohje kuvaa nämä menettelytavat.

Tärkeää on huomata, että **tasevirheiden korjauksessa varsinaisia taseita ei enää korjata, vaan ainoastaan taseisiin jääneitä virheitä kompensoidaan rahalla osapuolien kesken.**

Ohjeen on laatinut Energiateollisuus ry:n tuntimittaus- ja taseselvitystyöryhmä, jonka kokoonpano on:

- Saku Ruottinen, Caruna Oy (puheenjohtaja)
- Marko Dart, Fortum Markets Oy
- Matti Hirvonen, Tampereen Sähköverkko Oy
- Juha Kallio, Keravan Energia - yhtiöt
- Vassi Kujala, Vattenfall Sähkönmyynti Oy
- Kimmo Kivikko, Satapirkan Sähkö Oy
- Tomi Mäkelä, Elenia Oy
- Sari Wessman, Jyväskylän Energia Oy
- Riina Heinimäki, Energiateollisuus ry
- Ina Lehto, Energiateollisuus ry
- Markus Piispanen, Energiateollisuus ry

2 Mallin yleiset tavoitteet ja reunaehdot

Tässä ohjeessa kuvataan tasapuoliset, luotettavat ja yksiselitteiset menettelytavat toimijoiden välisten taseisiin jääneiden virheiden ja asiakkaiden laskutuksen jälkikäteiselle korjaamiselle. Menettelyjen mm. osapuolten, laskentatapojen, maksuvelvollisuuden ja hinnan määräytymisen suhteen tulee olla mahdollisimman pitkälle ennalta sitovasti määrättyjä ja ei-neuvottelunvaraisia.

Yleisenä periaatteena on, että laskentatavasta huolimatta **tehtäessä taseisiin liittyviä tarkistuksia jakeluverkonhaltijan tulee aina toimia myyjien vastakumpanina.**

Tasekorjauksien laskutusta ja hyvitystä ei tulisi koskaan tehdä suoraan myyjien välillä, vaan laskutus tulee aina suorittaa myyjien ja jakeluverkonhaltijan välillä.

Toimintamalli varmistaa asiakkaiden oikeudenmukaisen kohtelun. Malli ja siihen perustuvat eri osapuolien tehtävät on rakennettu niin, että asiakkaille voidaan tarjota mahdollisimman selkeä, läpinäkyvä, ymmärrettävä ja oikeellinen laskutus. Asiakasnäkökulmasta on tavoiteltavaa saada kerralla oikea lasku, jota ei tarvitse myöhemmin korjailla tai täydentää. Tämä on ensisijainen tavoite. Epäonnistuminen tämän tavoitteen saavuttamisessa on kriittinen asia toimialan maineen kannalta.

Normaalitilanteessa valtaosa taseisiin jääneistä mittausvirheistä ehditään kuitenkin ilmoittamaan myyjälle niin nopeasti, että virheen ei pitäisi ehtiä vaikuttamaan asiakkaan laskutukseen.

Asiakkaiden oikeudenmukaisen ja selkeän kohtelun lisäksi on tärkeää huolehtia myös myyjien oikeudenmukaisesta kohtelusta ja myyjien taloudellisista edellytyksistä toimia sähkömarkkinalla.

Jotta edellä kuvatut tavoitteet ja reunaehdot toteutuvat, tarvitaan mahdollisimman selkeä, tehokas ja automatisoitavissa oleva menettely. Tällöin myös korjauksista aiheutuvasta työstä verkonhaltijalle ja myyjälle aiheutuvien kustannuksien uskotaan pysyvän kohtuullisina.

Ennen kaikkea toimialalla olisi panostettava siihen, että se volyyymi, jota taseiden kiinnimenon jälkeen joudutaan korjaamaan rahallisesti, on mahdollisimman pieni.

Tässä raportissa verkonhaltijalla tarkoitetaan jakeluverkonhaltijaa. Tätä mallia sovelletaan jakeluverkon kulutuspaikkojen tasevirheiden korjaamiseen. Suurjännitteisen jakeluverkon tasevirheet korjataan tapauskohtaisesti tämän mallin ulkopuolella.

3 Verkonhaltijan tehtävät

Verkonhaltijan tehtävänä on

- saada kaikki käytettävissä olevin kohtuullisin keinoin mitattua ja ilmoitettua lopulliset ja virheettömät taseselvitystiedot sähkötoimitusten mittauksista ja taseselvitystä koskevan valtioneuvoston asetuksen aikataulun mukaisesti
  - verkonhaltija vastaa aina sähkömarkkinoita koskevan lainsäädännön edellyttämän mittauksen järjestämisestä, mittaustietojen lukemisesta, oikeellisuuden toteamisesta, välittämisestä ja mittaustietojen raportoinnista muille osapuolille
- välittää kaikki taseiden kiinnimenon jälkeen muuttuneet mittaustiedot myyjille tämän ohjeen mukaisesti
- suorittaa toimijoiden välillä ohjeen mukaiset taseisiin jääneiden virheiden korjauslaskennat ja laskutus määrämuotoisine liitteineen säännöllisesti tässä ohjeessa määritetyn aikataulun mukaisesti
- toimittaa myyjän pyynnöstä tarkistuslaskennassa tarvittavat tiedot tämän ohjeen liitteen 1 mukaisesti
- hyvittää asiakasta virheen osalta, jos menettelytavan mukaan myyjällä ei enää ole oikeutta/velvollisuutta tähän

4 Myyjän tehtävät

Myyjän tehtävänä on

- vastaanottaa verkonhaltijan välittämät mittaus- ja taseselvitystiedot
- tarkkailla omalta osaltaan, että verkonhaltijoilta saamat mittaustiedot vastaavat tasevastaavalta saatuja taseselvitystietoja
- vastaanottaa ja suorittaa verkonhaltijan tekemät tasevirheiden korjauslaskut tai hyvitykset
- laskuttaa tai hyvittää asiakasta tasevirheen johdosta aiheutuneesta virheellisestä laskutuksesta tässä ohjeessa kuvatun menettelytavan mukaisesti

5 Menetelmäkuvaus asiakkaan laskutuksen ja tasevirheiden korjaamiseksi

Toimialalla noudatetaan menettelytapaa, jossa verkonhaltija ja asiakkaan nykyinen myyjä korjaavat asiakkaalle oman osuutensa laskutuksessa tapahtuneesta virheestä. Verkonhaltija korjaa sähkönsiirron osuuden **koko virheen** ajalta sopimusehtojen mukaisesti ja asiakkaan nykyinen sähkömyyjä sähköenergian osuuden **oman asiakassuhteensa** ajalta. Jos asiakkaan viimeisimmästä myyjänvaihdosta on kulunut alle kuusi viikkoa virheen havaitsemisesta ja siitä asiakkaalle ilmoittamisesta, sekä asiakkaan nykyinen että sitä edeltävä myyjä korjaavat asiakkaalle oman osuutensa laskutuksessa tapahtuneesta virheestä **oman asiakassuhteensa** ajalta. Vastaavasti toimitaan niissä tilanteissa, joissa käyttöpaikan asiakas on vaihtunut muuton seurauksena alle kuusi viikkoa virheen havaitsemisesta ja siitä asiakkaalle ilmoittamisesta. Tällöin molempien asiakkaiden (niin käyttöpaikan nykyisen

asiakkaan kuin poismuuttaneen asiakkaan) myyjät korjaavat oman osuutensa laskutuksessa tapahtuneesta virheestä oman asiakassuhteensa ajalta.

Jos virhe on kestänyt pidempään kuin asiakkaan/käyttöpaikan viimeisin tai sitä edeltävä (edellä kuvatuin ehdoin) sähkönmyyntisopimus, verkonhaltija korjauslaskuttaa asiakasta myös myynnin osalta tätä nykyistä/sitä edeltävää sopimussuhdetta edeltäneeltä ajalta. Näin toimitaan myös enemmän kuin kolme vuotta kestävässä virheessä kolme vuotta ylittävältä ajalta. Tällöin verkonhaltija hyvittää asiakasta myös sähkönmyyjän puolesta. Asiakasta ei voida veloittaa yli kolmea vuotta pidemmistä mittausvirheistä. Korjausvastuiden jakoa on kuvattu luvussa 5.1 tarkemmin.

Kukin osapuoli voi poiketa tässä raportissa esitetystä asiakkaan korjauslaskutuksesta omalta osaltaan asiakkaan eduksi.

5.1 Toimintamallin rakenne

Tasekorjauksen aikataulu

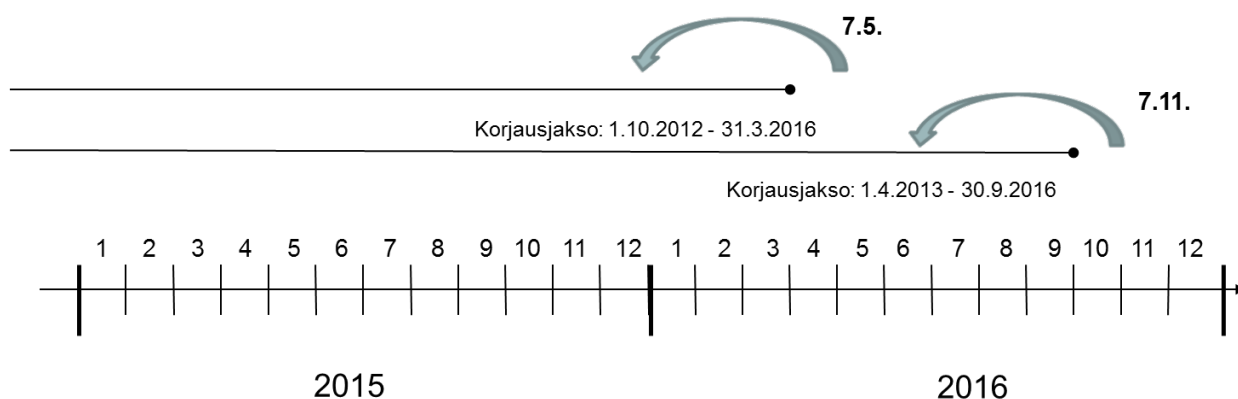
Käyttöpaikkakohtaisen tasevirheiden korjausjakson pituus on kolme vuotta, joka on sama kuin sopimusehtojen mukainen asiakaslaskutuksen korjausaika. Voimassa olevien yleisten sopimusehtojen mukaan osapuolet voivat vaatia mittaus- tai laskutusvirheisiin perustuvia saataviaan kolmen viimeksi kuluneen vuoden ajalta. Kolmen vuoden ajanjakso lasketaan taaksepäin siitä ajanhetkestä, kun havaitusta virheestä on ilmoitettu asiakkaalle.

Edellä mainittu kolmen vuoden laskentatapa on huomioitava tasekorjauslaskennassa niin, että myyjien yhteenlaskettu korjattava jakso on enintään kolme vuotta siitä hetkestä, kun virhe on ilmoitettu asiakkaalle.

Tuntimitattujen kohteiden toimijoiden välisiä tasevirheiden korjauksia tehdään säännöllisesti kaksi kertaa vuodessa. Korjausjaksojen päättymispäivät ovat 31.3. ja 30.9.

Aineistonottopäivämäärät ovat vastaavasti 15.4. ja 15.10. tai niitä seuraava työpäivä. Liukuvasti etenevät korjausjaksot ovat suurelta osin päällekkäisiä toistensa kanssa. Tällä tavalla mahdollistetaan pitkä korjausjakso, mutta samalla säännölliset ja riittävät usein tapahtuvat tasevirheiden rahalliset korjaukset toimijoiden välillä.

Edellä mainitun mukaisesti kerralla laskettava yhteenlaskettu korjausjakso on enintään kolme ja puoli vuotta. Asia on kuvattu alla olevassa kuvassa.

Kuva 1 Tasekorjausjaksojen ajoittuminen. Nuolella on kuvattu kutakin jaksoa koskevan taselaskun lähettämispäivämäärä.

Tätä aikataulua ei sovelleta kuormituskäyräkohteiden käsittelyssä.

Asiakkaan laskutuksen korjaus

Käyttöpaikan asiakkaan nykyinen myyjä, jolla on ollut asiakkaan kanssa sopimussuhde virheen havaitsemishetkellä, hyvittää tai laskuttaa asiakasta mahdollisen virheellisen laskutuksen johdosta sähköenergian osalta oman sopimussuhteensa ajalta.

Jos käyttöpaikan edellinen asiakassuhde on päätynyt joko myyjänvaihdon tai muuton seurauksena virheen havaitsemis- ja asiakkaalle ilmoittamishetkestä laskettuna viimeisen kuuden viikon aikana, molemmat käyttöpaikan sähkönmyyjistä hyvittävät tai laskuttavat

asiakasta/asiakkaita mahdollisen virheellisen laskutuksen johdosta sähköenergian osalta oman sopimussuhteensa ajalta.

Sopimusehtojen mukaan kuluttaja voi kuitenkin vaatia mittaus- tai laskutusvirheisiin perustuvia *saataviaan* virheen koko vaikutusajalta, ei kuitenkaan kymmentä vuotta pidemmältä ajalta, jos virheen syntymisajankohta ja vaikutus laskutukseen voidaan jälkikäteen todeta. Jos kuluttaja-asiakkaan kohdalla virhe on jatkunut yli 3 vuotta tai se havaitaan vasta yli kolmen vuoden kuluttua, vastaa verkonhaltija myyjän sijasta käyttäjälle tulevasta hyvityksestä kolmen vuoden ylittävältä osalta. Vastuiden jakoa on kuvattu alla (Kuva 2 ja Kuva 3).

Jos sähkömyynnin laskutuksen korjaa asiakkaan sähkömyyjä, myyntihintana käytetään virheen keston aikana voimassa olleiden sopimuksien hintoja. Jos sähkömyynnin laskutuksen korjaa verkonhaltija, myyntihintana käytetään jakeluverkon vastuualueella toimitusvelvollisen myyjän sitä julkista tuotetta tai tariffia, joka parhaiten soveltuu käyttäjälle. Jos käyttäjä kuitenkin esittää verkonhaltijalle selvityksen sähköhankintaansa kyseisenä aikana sovelletuista hinnoista, käytetään näitä hintoja.

Määräytyvälle lisäveloitukselle tai hyvitykselle ei suoriteta korkoa sen kertymisen ajalta. Lisäveloituksen maksamiselle on käyttäjälle myönnettävä kohtuullinen maksuaika. Jollei käyttäjä myönnetyssä ajassa maksa lisäveloituksesta aiheutunutta laskua, voidaan siitä tämän jälkeiseltä ajalta periä korkolain mukaista viivästyskorkoa.

Toimijoiden välisen virheen korjaus

Suomessa käytössä olevassa taseselvitysmallissa taseisiin jääneet virheet jäävät verkonhaltijan vastuulle kuuluvaan nk. jäännöstaseeseen, joka sisältää häviöt ja hävikin.

Tästä johtuen toimijoiden välinen tasevirheiden rahallinen hyvittäminen tapahtuu asiakkaan laskutusta korjaavan myyjän/myyjien ja verkonhaltijan välillä, verkonhaltijan suorittaessa tarvittavan laskennan ja laskutuksen.

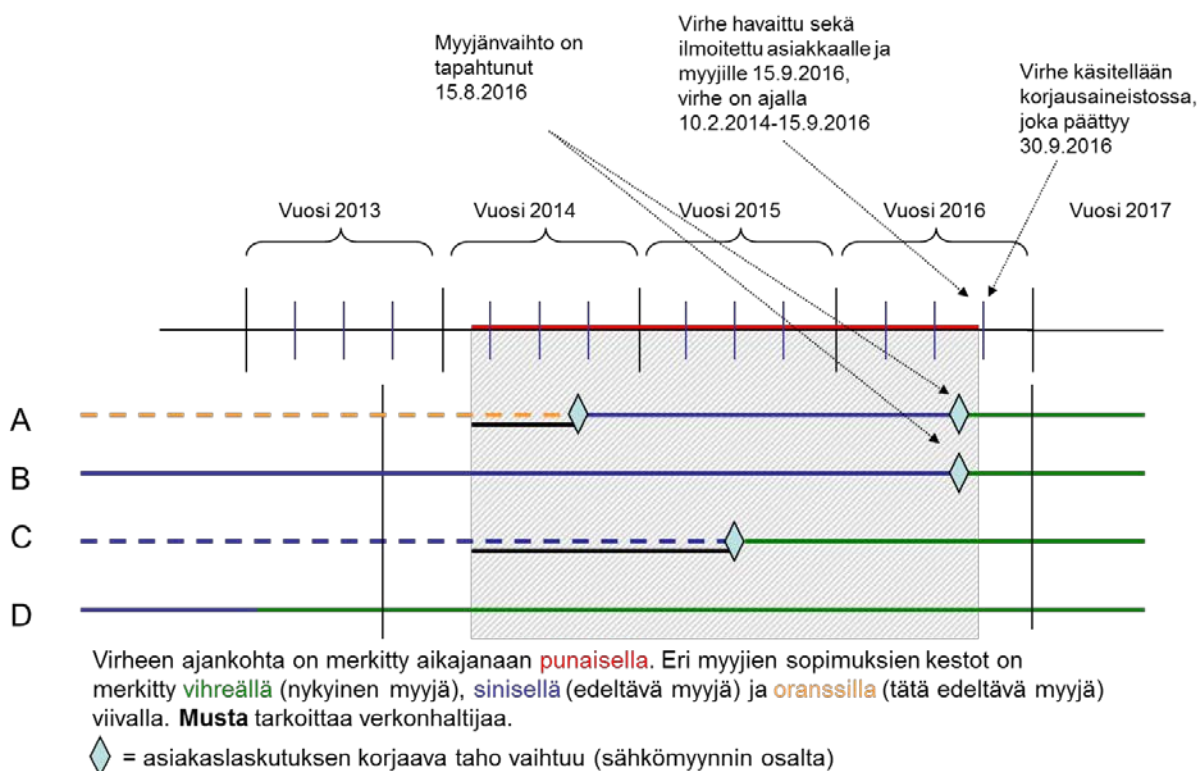
Siltä osin kun asiakkaan laskutuksen korjauksen suorittaa verkonhaltija, myyjän suorittamaa asiakaslaskutusta ei enää korjata, vaan myyjä on aikanaan laskuttanut asiakasta verkonhaltijan hänelle raportoiman energian kulutuksen mukaan. Tällöin ei myöskään ole tarve tehdä toimijoiden (=myyjän ja verkonhaltijan) välistä tasevirheiden rahallista korjausta.

Aikaisemmin ennen nykyistä taseselvityksen menettelytapaa taseisiin jääneet virheet jäivät toimitusvelvollisen myyjän taseeseen. Mahdollisissa pitkäkestoisissa virheissä onkin siirtymäkauden ajan tärkeää huomata, että se, korjataanko virheet toimijoiden välillä rahassa toimitusvelvollisen myyjän tasetta vai verkonhaltijaa vastaan, riippuu siitä kenen myyjän taseisiin varsinainen virhe taseiden sulkeutumisen jälkeen on jäänyt. Mikäli taseselvitysmallin jäännöskäyräosuus sisältyy toimitusvelvollisen myyjän taseeseen, jäävät myös taseisiin jääneet virheet toimitusvelvollisen myyjän taseeseen. **Verkonhaltijan tulee toimitusvelvollisen myyjän taseselvitystavan muuttuessa ottaa huomioon myös muutoksen vaikutukset tasevirheiden korjausmenettelyyn ja sopia toimitusvelvollisen myyjän kanssa menettelytavoista siirtymäkauden ajalle.**

Muuttuneiden mittaustietojen lähettäminen

Myyjille lähetetään muuttuneet mittaustiedot säännöllisesti koko asiakkuussuhteen ajalta. Verkonhaltijan on huomattava, että tasekorjausjakson aikana muuttuneet tiedot tulee lähettää kaikille niille myyjille, jotka suorittavat asiakkaan korjauslaskutusta. Tiedot tulee siis tarvittaessa lähettää myös asiakkaan/käyttöpaikan edelliselle myyjälle, vaikka kyseinen asiakassuhde onkin virheen havaitsemishetkellä päättynyt. Nämä tiedot tulee lähettää viimeistään siinä vaiheessa, kun kyseinen tasevirheiden korjausaineisto lasketaan ja lähetetään myyjälle.

Pitkäjaksoisen, alle 3 vuotta kestävä virheen käsittely

Kuva 2 Esimerkkejä alle kolme vuotta kestäneen virheen korjaamisesta eri tilanteissa.

Pitkäkestoisen virheen korjaaminen riippuu virheen kestoista, sen havaitsemisajankohdasta ja asiakkaan sopimusten kestoista. Toimijoiden välisten korjauksien osapuoliin vaikuttaa edellisten lisäksi se, kumpi taho korjaa asiakaslaskutusta. Yllä on esitetty esimerkki alle kolme vuotta kestäneen virheen korjaamisesta (Kuva 2). Tässä tapauksessa virhe on havaittu 15.9.2016. Se korjataan toimijoiden välillä korjausaineistossa, joka päättyy 30.9.2016. Mittausvirhe on ajoittunut ajalle 10.2.2014 - 15.9.2016. Kuvassa on esitetty 4 eri esimerkkiä.

Esimerkissä A asiakkaalla on ollut mittausvirheen aikana kolme myyjää. Nykyisen myyjän (=myyjä 1, vihreällä) sopimus on alkanut 15.8.2016. Tätä edeltävä sopimus (=myyjä 2, sinisellä) on ollut voimassa 1.9.2014 - 14.8.2016. Tätä ennen asiakkaalla oli sopimus vielä kolmannen myyjän (=myyjä 3, oranssilla) kanssa. Tässä esimerkissä asiakkaan viimeisin myyjänvaihto on tapahtunut viimeisimmän kuuden viikon aikana, joten sekä asiakkaan nykyinen että tätä edeltävä myyjä korjaavat asiakkaan laskutusta sähköenergian osalta oman sopimussuhteensa ajalta. Verkonhaltija korjaa luonnollisesti asiakkaan siirtolaskutuksen vastaavasti koko ajalta. Tämän lisäksi verkonhaltija korjaa asiakkaan laskutuksen myös sähköenergian osalta myyjän 3 puolesta ennen 1.9.2014.

Toimijoiden välillä tasevirheet korjataan rahassa ajalta 15.8.2016 - 15.9.2016 myyjän 1 ja verkonhaltijan välillä, ajalta 1.9.2014 - 14.8.2016 myyjän 2 ja verkonhaltijan välillä ja ajalta 10.2.2014 - 31.8.2014 korjauksia ei tehdä lainkaan.

Esimerkki B on muuten edellä kuvatun kaltainen, mutta asiakkaalla on ollut mittausvirheen aikana vain kaksi myyjää. Nykyisen myyjän (=myyjä 1, vihreällä) sopimus on alkanut 15.8.2016. Tätä edeltävä sopimus myyjä 2 (sinisellä) kanssa on ollut voimassa sitä ennen. Myös tässä esimerkissä asiakkaan viimeisin myyjänvaihto on tapahtunut viimeisimmän kuuden viikon aikana, joten sekä asiakkaan nykyinen että tätä edeltävä myyjä korjaavat asiakkaan laskutusta sähköenergian osalta oman sopimussuhteensa ajalta. Verkonhaltija korjaa luonnollisesti asiakkaan siirtolaskutuksen vastaavasti koko ajalta. Tässä esimerkissä verkonhaltijalle ei jää lainkaan korjattavaa sähköenergian osalta.

Toimijoiden välillä tasevirheet korjataan verkonhaltijan toimesta rahassa ajalta 15.8.2016 - 15.9.2016 myyjän 1 ja verkonhaltijan välillä sekä ajalta 10.2.2014 - 14.8.2016 myyjän 2 ja verkonhaltijan välillä.

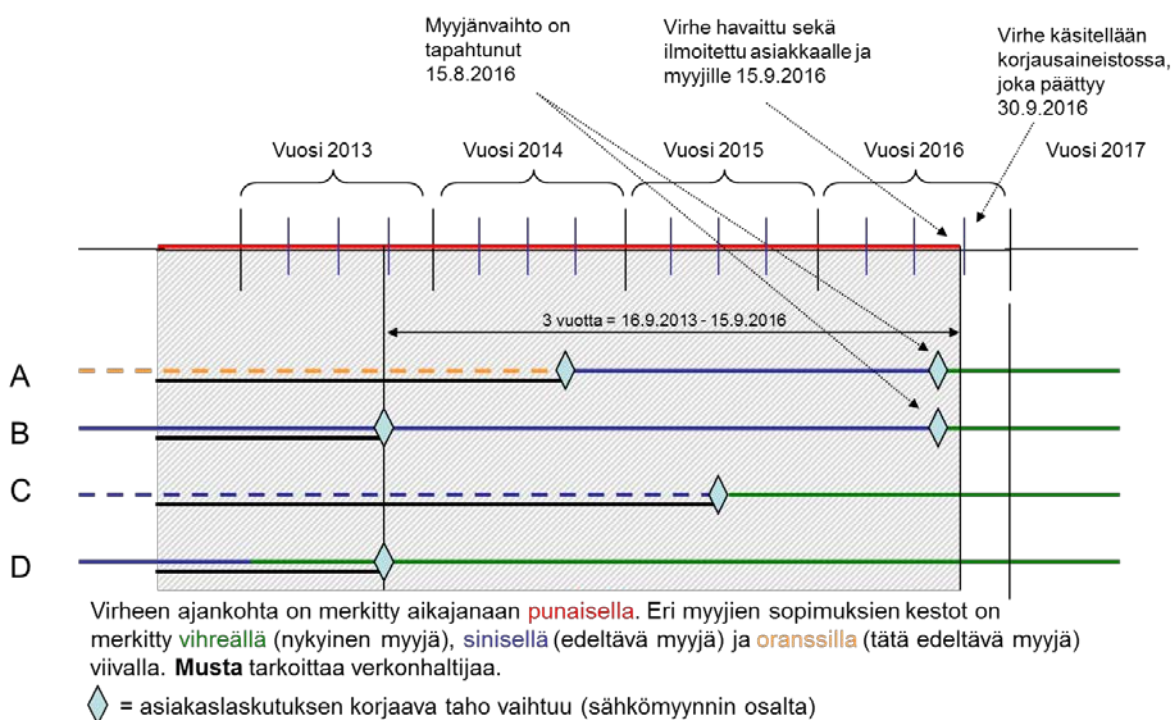
Esimerkissä C asiakkaalla on ollut mittausvirheen aikana kaksi myyjää. Nykyisen myyjän (=myyjä 1, vihreällä) sopimus on alkanut 15.6.2015. Tätä edeltävä sopimus myyjä 2 (sinisellä) kanssa on ollut voimassa sitä ennen. Tässä esimerkissä asiakkaan viimeisin myyjänvaihdosta on reilusti aikaa, joten vain asiakkaan nykyinen myyjä korjaa asiakkaan laskutusta sähköenergian osalta oman sopimussuhteensa ajalta. Verkonhaltija korjaa asiakkaan laskutuksen sähköenergian osalta asiakkaalle myyjän 2 puolesta. Verkonhaltija korjaa luonnollisesti asiakkaan siirtolaskutuksen vastaavasti koko virheen ajalta.

Toimijoiden välillä tasevirheet korjataan verkonhaltijan toimesta rahassa ajalta 15.6.2015 - 15.9.2016 myyjän 1 ja verkonhaltijan välillä. Ajalta 10.2.2014 - 14.6.2015 korjauksia ei tehdä lainkaan.

Esimerkissä D asiakkaalla on ollut mittausvirheen aikana vain yksi myyjä, joten tämä asiakkaan nykyinen myyjä korjaa asiakkaan laskutusta sähköenergian osalta koko virheen ajalta. Verkonhaltija korjaa vastaavasti asiakkaan siirtolaskutuksen koko virheen ajalta.

Toimijoiden välillä tasevirheet korjataan verkonhaltijan toimesta rahassa koko virheen ajalta 10.2.2014 - 15.9.2016 myyjän 1 ja verkonhaltijan välillä.

Pitkäjaksoisen, yli 3 vuotta kestävä virheen käsittely, asiakasta veloitettu liikaa

Kuva 3 Esimerkkejä yli kolme vuotta kestäneen virheen korjaamisesta eri tilanteissa.

Toisessa esimerkissä tilanne on muuten edellä kuvatun esimerkin kaltainen, mutta virheen kesto on yli kolme vuotta (Kuva 3). Virhe on sellainen, että asiakasta on laskutettu virheellisesti liikaa, joka hyvitetään asiakkaalle.

Esimerkissä A asiakkaalla on ollut mittausvirheen aikana kolme myyjää. Nykyisen myyjän (=myyjä 1, vihreällä) sopimus on alkanut 15.8.2016. Tätä edeltävä sopimus (=myyjä 2, sinisellä) on ollut voimassa 1.9.2014 - 14.8.2016. Tätä ennen asiakkaalla oli sopimus vielä kolmannen myyjän (=myyjä 3, oranssilla) kanssa. Tässä esimerkissä asiakkaan viimeisin myyjänvaihto on tapahtunut viimeisimmän kuuden viikon aikana, joten sekä asiakkaan nykyinen että tätä edeltävä myyjä korjaavat asiakkaan laskutusta sähköenergian osalta oman sopimussuhteensa ajalta. Verkonhaltija korjaa luonnollisesti asiakkaan siirtolaskutuksen vastaavasti koko virheen ajalta. Tämän lisäksi verkonhaltija korjaa asiakkaan laskutuksen myös sähköenergian osalta myyjän 3 puolesta ajalta ennen 1.9.2014.

Toimijoiden välillä tasevirheet korjataan verkonhaltijan toimesta rahassa ajalta 15.8.2016 - 15.9.2016 myyjän 1 ja verkonhaltijan välillä ja ajalta 1.9.2014 - 14.8.2016 myyjän 2 ja verkonhaltijan välillä. Tätä edeltävältä ajalta verkonhaltija hyvittää asiakasta myös sähköenergian osalta ja tasevirheiden korjauksia ei suoriteta toimijoiden välillä.

Esimerkki B on muuten edellä kuvatun kaltainen, mutta asiakkaalla on ollut mittausvirheen aikana vain kaksi myyjää. Nykyisen myyjän (= myyjä 1, vihreällä) sopimus on alkanut 15.8.2016. Tätä edeltävä sopimus myyjä 2 (sinisellä) kanssa on ollut voimassa sitä ennen. Myös tässä esimerkissä asiakkaan viimeisin myyjänvaihto on tapahtunut viimeisimmän kuuden viikon aikana, joten sekä asiakkaan nykyinen että tätä edeltävä myyjä korjaavat asiakkaan laskutusta sähköenergian osalta oman sopimussuhteensa ajalta mutta kuitenkin yhteensä enintään kolmen vuoden ajan. Tätä edeltävältä ajalta, eli ennen 16.9.2013, verkonhaltija hyvittää asiakasta myös sähköenergian osalta myyjän 2 puolesta. Verkonhaltija korjaa luonnollisesti asiakkaan siirtolaskutuksen vastaavasti koko virheen ajalta.

Toimijoiden välillä tasevirheet korjataan verkonhaltijan toimesta rahassa ajalta 15.8.2016 - 15.9.2016 myyjän 1 ja verkonhaltijan välillä sekä ajalta 16.9.2013 - 14.8.2016 myyjän 2 ja verkonhaltijan välillä. Tätä edeltävältä ajalta verkonhaltija hyvittää asiakasta myös sähköenergian osalta ja tasevirheiden korjauksia ei suoriteta toimijoiden välillä.

Esimerkissä C asiakkaalla on ollut mittausvirheen aikana kaksi myyjää. Nykyisen myyjän (=myyjä 1, vihreällä) sopimus on alkanut 15.6.2015. Tätä edeltävä sopimus myyjä 2 (sinisellä) kanssa on ollut voimassa sitä ennen. Tässä esimerkissä asiakkaan viimeisin myyjänvaihdosta on reilusti aikaa, joten vain asiakkaan nykyinen myyjä korjaa asiakkaan laskutusta sähköenergian osalta oman sopimussuhteensa ajalta. Verkonhaltija korjaa asiakkaan laskutuksen sähköenergian osalta asiakkaalle myyjän 2 puolesta. Verkonhaltija korjaa luonnollisesti asiakkaan siirtolaskutuksen vastaavasti koko virheen ajalta.

Toimijoiden välillä tasevirheet korjataan verkonhaltijan toimesta rahassa ajalta 15.6.2015 - 15.9.2016 myyjän 1 ja verkonhaltijan välillä. Tätä edeltävältä tasevirheiden korjauksia ei suoriteta toimijoiden välillä, koska verkonhaltija hyvittää asiakasta.

Esimerkissä D asiakkaalla on ollut viimeisen kolmen vuoden aikana (lasketaan virheen havaitsemishetkestä taaksepäin) vain yksi myyjä, joten tämä asiakkaan nykyinen myyjä korjaa asiakkaan laskutusta sähköenergian osalta tältä ajalta. Tätä edeltävältä ajalta, eli ennen 16.9.2013, verkonhaltija hyvittää asiakasta myös sähköenergian osalta myyjän sijaan. Verkonhaltija korjaa vastaavasti asiakkaan siirtolaskutuksen koko virheen ajalta.

Toimijoiden välillä tasevirheet korjataan verkonhaltijan toimesta rahassa ajalta 16.9.2013 - 15.9.2016 myyjän 1 ja verkonhaltijan välillä. Tätä edeltävältä, yli kolmen vuoden takaiselta ajalta tasevirheiden korjauksia ei suoriteta toimijoiden välillä.

5.2 Tasekorjaustarpeen laskenta tuntimitatuille kohteille

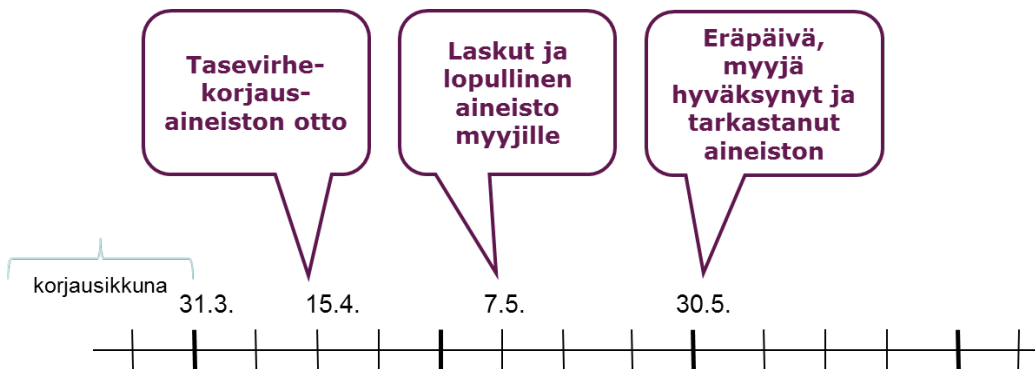
Tässä luvussa tarkastellaan **tuntimitattujen kohteiden** käsittelyä.

Tasevirheiden korjauksessa käytetään käyttöpaikkakohtaiseen käsittelyyn pohjautuvaa mallia, jossa viimeisimmän avoinna olevan tasekorjausjakson aikana havaitut virheet korjataan käyttöpaikkakohtaisesti. Tässä laskennassa todellisia korjattuja mittaustietoja verrataan tuntitasoisesti vastaavalta ajankohdalta taseisiin ilmoitettuihin tai edellisessä korjausaineistossa ilmoitettuihin tuntiarvoihin. Vertailun lopputuloksena saadaan tunneittaiset tasevirhe-energiat. Nämä arvot kerrotaan vastaavan tunnin Suomen alueen Elspot-hinnalla. Yhteenlasketusta summasta saadaan myyjäkohtainen tasekorjauslasku, jonka verkonhaltija joko veloittaa tai hyvittää myyjälle. Vastakirjaukset jäävät verkonhaltijan vastuulle. Laskentamalli edellyttää mittaustietokantaan muutoshistoriakäsittelyä.

Tämän raportin liitteenä 1 on malli korjauslaskentaraportista, joka lähetetään myyjille sähköisesti laskun yhteydessä. Liitteen toisella välilehdellä löytyy tarkempi ohjeistus taulukon täyttämisestä.

Edellä kuvatun laskennan voi suorittaa perustelluista syistä kertaluontoisesti myös muulloin kuin edellä määriteltynä ajankohtina. Tällaisena syynä voi olla esimerkiksi myyjän tai asiakkaan erillinen pyyntö korjata havaitsemansa virhe tai järjestelmän vaihto. Järjestelmämuutoksen yhteydessä tulee huolehtia, että tarvittavat historiatiedot (edellisen korjauksen aineisto) säilyvät tai siirtyvät uuteen järjestelmään.

Tasevirheet laskutetaan kuuden kuukauden välein 2 kuukauden kuluttua tasekorjausjakson päätyttyä. Alla olevassa kuvassa on esitetty laskutuksen esimerkkiaikataulu.

Kuva 4 Tasekorjauslaskutuksen aikatauluesimerkki.

5.3 Tasekorjaustarpeen laskenta kuormituskäyräkohteille

Jos tasevirheen aiheuttanut mittaus- tai muu virhe on tapahtunut kuormituskäyräkohteessa, tasevirheen korjaustapa riippuu siitä, onko kohteesta jo suoritettu tasoituslaskenta vai ei.

1) Mittausvirhe havaitaan ennen mittausjakson tasoituslaskentaa

Jos laskutuslukemat voi korjata ja kulutuksen voi oikaista suoraan järjestelmiin, mitattu (oikea) kulutus ja tase-energia raportoidaan tasoituslaskennassa normaaliprosessin mukaan. Tällöin verkonhaltijan tulee vain huolehtia, ettei virheellinen lukema pääse vahingossa mukaan tasoituslaskentaan. Jos laskutuslukemia ei voida korjata järjestelmiin, käyttöpaikan tasoituslaskenta on tehtävä käsin mittausvirheen korjaus huomioiden.

2) Mittausvirhe ajoittuu siten, että mittausjaksolle tai sen osalle on jo tehty tasoituslaskenta ennen mittausvirheen havaitsemista

Jos mittausvirhe ajoittuu siten, että mittausjaksolle tai sen osalle on jo tehty tasoituslaskenta ennen mittausvirheen havaitsemista, verkonhaltija palauttaa/veloittaa myöhemmin todetun virheellisen mittautiedon takia kokonaan ko. käyttöpaikan osalta aiemmassa tasoituslaskennassa veloitetun/hyvitetyn tasoitusmaksun mittausjaksolla osallisena olleelle myyjälle.

Tämän jälkeen verkonhaltija laskee tasoituslaskennan uudelleen oikeilla mittautiedoilla ja raportoi korjatun mittautiedon perusteella mittausjakson mitatun kulutuksen ja tase-energian eron sekä hyvittää/veloittaa tasoitusmaksun mittausjaksolla osallisena olleelle myyjälle.

Yllä olevat vaiheet on hankala hoitaa muuten kuin käsin laskemalla. Tämän vuoksi kuormituskäyräkohteiden tasevirheiden korjaukset lasketaan ja raportoidaan tapauskohtaisesti käyttöpaikoittain, eikä siinä noudateta kuvassa 1 esitettyä aikataulua.

Jos verkonhaltijalla ei ole käytettävissä korjausjakson alkulukemaa, niin se voidaan arvioida tuoreimman mitatun lukeman perusteella.

5.4 Virheellisen myyjätiedon huomioiminen tasekorjauksissa

Tasevirheiden korjausmenetelmän tulee huomioida myös tilanteet, joissa uudeksi myyjäksi ilmoittautuneen osapuolen virheestä johtuen, myyjänvaihto on tapahtunut väärälle käyttöpaikalle ja virhe huomataan vasta pitkän ajan kuluttua.

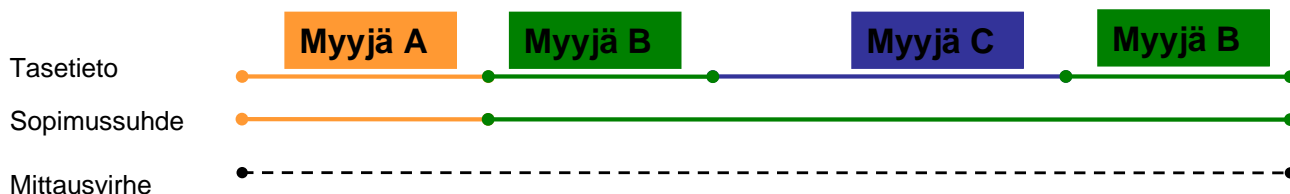
Mittausasetuksen mukaan virheen tehnyt myyjä vastaa taseisiin viedystä energiasta virheen ajalta. Asiakkaan laskutusosoikeus säilyy kuitenkin oikealla myyjällä, jonka kanssa asiakkaalla on ollut sopimus kaiken aikaa. Toimintatavasta on kerrottu tarkemmin Energiateollisuus ry:n Sähkön vähittäismarkkinoiden menettelytapa- ja sanomaliikenneohjeen peruutuksia käsittelevässä luvussa. Ohje löytyy Energiateollisuus ry:n sanomaliikennesivuilta (www.energia.fi/edi) kohdasta ohjeet ja suositukset.

Tilanteessa verkonhaltija korjaa koko ajalle asiakastietojärjestelmänsä oikeat myyjätiedot. Järjestelmään ei siis välttämättä jää tietoa vanhasta (virheellisestä) myyjätiedosta. Tietoa virheellisestä myyjästä ei voi kuitenkaan kokonaan poistaa järjestelmästä. Verkonhaltijan

tuleekin huolehtia, että hänen eri järjestelmissään on aina niin sanomaliikenteen, laskutuksen, taseselvityksen kuin tasoituskannan ja tasekorjauksien kannalta oikea myyjätieto.

Alla olevassa kuvassa on esitetty tapaus, jossa samalle ajanjaksolle ajoittuu sekä mittausvirhe, että aiheeton myyjänvaihto, jonka seurauksena tase- ja asiakastiedoissa on eri myyjä. Vaikka myyjä C on vastannut virheellisen myyjätiedon ajan taseisiin viedystä energiasta, mittaus- ja tasevirheet korjataan kuitenkin tällaisessa tapauksessa alkuperäiseen myyjään (myyjä B) nähden, jolla on koko ajalta asiakkaan laskutusoikeus ja siten myös laskutuksen korjausvelvollisuus. Tällaisessa tilanteessa korjattuja mittautustietoja ei tarvitse lähettää myyjälle C.

Edellä kuvattu menetelmä tulee huomioida järjestelmiä päivitettäessä.

Kuva 5 Kuvassa on esitetty tilanne, jossa käyttöpaikalla on mittausvirhe, esim. väärä muuntokerroin. Myyjän B aikana tapahtuu myyjän C:n virhe, jonka seurauksena verkonhaltijalla on käyttöpaikalla väärä myyjätieto. Asiakkaalla on ollut mittausvirheen aikana sopimussuhde kahden myyjän (A ja B) kanssa. Taseisiin kuitenkin tälle ajalle on kirjattava kolmen myyjän (A, B, C ja uudelleen B) tiedot.

5.5 Toimijoiden välisissä korjauksissa käytettävä hinta

Toimijoiden välisissä korjauksissa käytettävän hinnan määräytymissääntöjen tulee olla yksiselitteiset ja oikeudenmukaiset. Hinnan tulee olla ennalta määrätty, julkinen hinta. Kahdenvälisesti sovittavalla hinnalla ei voida yksiselitteisesti varmistaa myyjien tasapuolista kohtelua.

Käytännössä vaihtoehtoina käytettävälle tuntikohtaiselle hinnalle on joko tasesähkön hinta tai Suomen alueen Elspot-hinta. Molempien hintojen suhteen on löydettävissä tilanteita, joissa toinen hinta olisi toista oikeudenmukaisempi. Kuitenkaan ei ole mahdollista valita kahta eri hintaa rinnakkaiseen käyttöön.

Suomen alueen Elspot-hintaa pidetään julkisista hinnoista tasapuolisimpana vaihtoehtona kaikkia osapuolia kohtaan, sillä kulutustasesähkön hintaa ei voi käyttää suunnitelmallisessa sähkön hankinnassa.

Markkinoilla tapahtuvat erilaiset poikkeustilanteet saattavat aiheuttaa isoja hetkellisiä hintapiikkejä. Näiden rajaamista pois erilaisilla leikkureilla ei kuitenkaan pidetä oikeana menettelynä. Tällaisten leikkurirajojen määrittäminen on käytännössä lähes mahdotonta. Myös erilaiset keskiarvolaskennat ovat ongelmallisia.

Toimijoiden välisissä korjauksissa käytetään Suomen alueen Elspot-hintaa ilman kertoimia, keskiarvoistuksia tai hintaleikkureita.

Elspot-hinnan edut:

- Täysin tasa-arvoista tapaa ei ole. Elspot-hinta vaihtoehtoisista tasa-arvoisin, joka kuvastaa parhaiten kunkin hetken sähkön hankintakustannuksia
- Läpinäkyvin hinta
- Kulutustasesähkön hintaa ei voida käyttää suunnitelmallisessa sähkön hankinnassa
- Kertoimet ja leikkurit on vaikea määrittellä oikeudenmukaisesti ja ne ovat aina tulkinnanvaraisia
- Kahdenvälinen hinta ei käy, jotta varmistetaan toimijoiden tasapuolinen kohtelu

Toimijoiden välisissä korjauksissa käytetään yhteistä minimikorjausrajaa. Koko toimialan yhteinen minimikorjausraja toimijoiden väliseen laskutukseen on 30 €. Mikäli verkonhaltijan laskeman myyjäkohtaisen korjauslaskun arvolisäverollinen loppusumma (hyvitys tai

lisäveloitus) on välillä -30 € ja 30 € ei verkonhaltija laskuta myyjää lainkaan. Tämän rajauksen nähdään heijastelevan laskutuksen aiheuttamia kustannuksia. Minimikorjausrajan takia laskuttamatta jäänyt saatava (hyvitys tai lisäveloitus) ei siirry seuraaville toimijoiden välisille tasekorjauslaskuille.

Huolimatta siitä laskutetaanko myyjää, tulee verkonhaltijan lähettää myyjälle virheet yksilöivä tämän raportin liitteen mukainen korjausraportti aina, kun kyseisen myyjän osalta tasevirheitä on korjattu, jotta myyjä voi tarkistaa verkonhaltijan laskennan ja verrata sitä omiin tietoihinsa.

5.6 Mittaus- ja laskutusvirheestä ilmoittaminen asiakkaalle

Verkonhaltijan on ilmoitettava mittausvirheestä viivytyksettä asiakkaalle, jos mittausvirhe aiheuttaa laskutusmuutoksen siirtolaskuun. Ilmoituksen yhteydessä verkonhaltija ilmoittaa sen jakson alku- ja loppupäivämäärät, jota korjaus koskee. Ilmoituksesta tulee käydä ilmi virheen alku- ja loppupäivämäärien lisäksi virheen suuruus ja suunta.

Niiden virheiden osalta, joiden kesto lähestyy kolmea vuotta, eli myyjän korjauslaskutusoikeus on umpeutumassa, tulee verkonhaltijan ilmoittaa em. tiedot myös myyjälle.

Myyjä on velvollinen ilmoittamaan omalta osaltaan mahdollisesta laskun korjaamisesta asiakkaalleen.

Edellä mainituille ilmoituksille ei nähdä tarvetta määritellä määrämuotoa.

5.7 Korjattujen mittaustietojen lähetys myyjälle

Jotta myyjät voivat korjata asiakkaan laskutusta mallin mukaisesti, tulee myös taseikkunan kiinni menon jälkeen muuttuneet tuntimittaustiedot (tuntitieto ja statustieto) lähettää asiakkaan nykyiselle myyjälle sekä myös asiakkaan edelliselle myyjälle, mikäli sopimuksen päättymisestä on kulunut alle kuusi viikkoa. Tiedot lähetetään myyjille koko myyjän ja asiakkaan asiakkuussuhteen ajalta ja välittömästi kun ne ovat saatavilla.

Kaikki verkonhaltijan lähettämät Epävarma-statuksella merkityt tuntitiedot tulee aina korvata myöhemmin joko OK-, Korjattu OK- tai Arvioitu-statuksella merkityllä tiedolla.

Mittausasetuksen mukaan verkonhaltijan tulee lähettää lopulliset tiedot viimeistään 11 vuorokauden kuluttua toimituspäivästä.

Joskus poikkeustilanteissa saattaa käydä niin, ettei verkonhaltija saa kohtuullisin keinoin vahvistettua alustavina tietoina epävarma-statuksella lähetettyjä tunti-arvoja vahvalla statuksella. Tällöin myyjän järjestelmään jää myös taseikkunan jälkeenkin osa tiedoista epävarmoiksi.

Edellä kuvattu ja tässä raportissa esitetty linjaus kolmen vuoden tasevirheiden korjausjaksosta tarkoittavat, että jotkut tuntitiedot saattavat jäädä poikkeustilanteissa myyjän ja verkonhaltijan järjestelmiin epävarmoiksi hyvin pitkäksi ajaksi. Lähtökohtaisesti tällaiset tilanteet ovat hyvin harvinaisia. Normaalitylanteessa epävarma-statuksella lähetetyt tiedot korjaantuvat joko ok- tai arvioitu-statuksella varustetuiksi taseikkunan puitteissa.

Edellä tehty linjaus on tehty siitä syystä, että myös nämä poikkeustilanteet huomioiden myyjä voi aina luottaa, että vahvalla statuksella varustettu tieto on luotettava ja laskutukseen kelpaavaa mittaustietoa.

Osa nykyisistä laskutusjärjestelmistä on rakennettu niin, etteivät ne laskuta epävarma-statuksilla vaan jäävät odottamaan statuksen muuttumista OK:ksi. Kunkin toimijan tulee jatkossa itse arvioida, miten suhtautuu omassa laskutuksessaan näihin epävarma-statuksilla varustettuihin tuntiarvoihin. Eräs vaihtoehto on viivästyttää laskutusta (jos tämä on mahdollista asiakkaan kanssa sovitun mukaan), jolloin todennäköisesti suurin osa epävarmoista on joko korvattu mitatuilla tai ne on arvioitu pysyvästi.

Verkonhaltijan on huomattava, että tasekorjausjakson (kolme vuotta) aikana muuttuneet mittaustiedot tulee lähettää kaikille niille myyjille, joita asiakkaan korjauslaskutus koskee. Tiedot tulee näissä tilanteissa lähettää myös asiakkaan edelliselle myyjälle, vaikka kyseinen asiakassuhde onkin virheen havaitsemishetkellä jo päättynyt. Nämä tiedot tulee lähettää viimeistään siinä vaiheessa, kun kyseinen tasevirheiden korjausaineisto lasketaan ja lähetetään myyjälle.

Myyjän tulee tarkkailla oman asiakaslaskutuksensa jälkeen päivittyneitä mittaustietoja, jotta hän voi muodostaa niiden pohjalta tarvittavat korjaukset. Tämä tarkistus on tehtävä myös alle

kuusi viikkoa sitten päättyneille sopimuksille niiden keston, kuitenkin enintään kolmen vuoden ajalta.

Myyjän tulee jatkaa tarkkailla saapuvia mittaustietoja entistä tarkemmin. Myyjän on tarkkailtava, tulevatko kaikki tarvittavat aikasarjat perille säännöllisesti, mutta myös tuleeko turhia (ei myyjälle kuuluvia) aikasarjoja.

Kun verkonhaltija lähettää taseiden kiinni menon jälkeen korjattuja mittaustietoja asiakkaan nykyiselle myyjälle, verkonhaltijalta ei edellytetä tästä mitään erityistä ennakoilmoitusta. Sen sijaan, jos korjattuja tuntitietoja välitetään jo päättyneiden sopimusten osalta asiakkaan edelliselle myyjälle, verkonhaltijan tulee lähettää ennakoilmoitus mittaustietojen lähettämisestä sähköpostitse.

Samoin ennakoilmoituksen lähettäminen on välttämätöntä, jos verkonhaltija joutuu korjaamaan aiemmin PRODAT-sanomilla lähettämiään lukemia tai käyttöjä. Korjatut PRODAT-sanomat tulee lähettää samoilla aikajaksoilla kuin alkuperäiset korjattavat PRODAT-sanomat. Tällöin verkonhaltijan tulee ottaa myyjään ensin yhteyttä ja sopia korjaavista toimista.

Ennakoilmoitukselle ei nähdä tarpeelliseksi määritellä määrämuotoa.

5.8 Tuntimitattujen kohteiden taseselvityksen tarkistaminen

Taseselvityksen oikeellisuus on ensisijaisesti verkonhaltijan vastuulla. Myyjän tehtävänä on omalta osaltaan tarkkailla vastaanottamiensa mittaustietojen ja korjauslaskujen oikeellisuutta.

Myyjän tulisi säännöllisesti tarkkailla, vastaako hänen omassa järjestelmässään oleva tuntimitattujen käyttöpaikkojen summa-aikasarja taseisiin vietyä vastaavaa aikasarjaa, joka lasketaan vähentämällä tasevastaavalta saadusta myyjäkohtaisesta kokonaissumma-aikasarjasta yhteenlasketut kuormituskäyrämenettelykohteet.

Mikäli myyjän järjestelmässä olevat tiedot eivät vastaa verkonhaltijan taseselvitykseen ilmoittamia tietoja, syynä voi olla esimerkiksi puuttuva tai ylimääräinen käyttöpaikka tai erot sopimuksien alkamis- tai päättymispäivämäärissä. Tällaisissa tilanteissa myyjä voi pyytää verkonhaltijalta asiasta lisäselvitystä, jolla erojen syyt voidaan paikantaa.

Erot on esimerkiksi mahdollista löytää tarkastamatta tietoja koko virheen ajalta vaan voidaan keskittyä vain esimerkiksi tiettyihin valittuihin viikkoihin. Näiltä viikoilta sekä verkonhaltija että myyjä ottavat myyjän jokaisesta käyttöpaikasta tuntiaikasarjasumman sekä tiedot sopimuksen alkamis- ja päättymispäivistä määrämuotoiseen exceliin. Näitä tietoja verrataan koneellisesti esimerkiksi excel- tai access-sovelluksella ja näin saadaan eroja aiheuttavat käyttöpaikat esiin.

Tämän raportin liitteenä 2 on esimerkkimalli (excel) eroavaisuuksien syiden löytämiseksi, jossa taulukon ensimmäisen välilehden tuottaa verkonhaltija ja toisen myyjä itse. Liitteen kolmannelta välilehdeltä löytyy tarkempi ohjeistus vertailutaulukon käytöstä.

Tarkistustaulukkoa voi soveltuvin osin, kuten sopimuksen voimassa olon tai keston osalta, soveltaa myös kuormituskäyräkohteiden tarkastamiseen.

5.9 Tasekorjaukset tehdään Suomen virallisen ajan mukaan

Kuten tuntisarjojen välityksessä ja vähittäismarkkinoiden taseselvityksessä yleensäkin, toimitaan myös tasevirheiden korjauksissa aina Suomen virallisen ajan mukaan.

Aikamääreiden käsittelyä taseselvityksessä on käsitelty tarkemmin tätä koskevassa erillisessä ohjeessa, joka löytyy Energiateollisuus ry:n sanomaliikennesivuilta (www.energia.fi/edi) kohdasta ohjeet ja suositukset.

5.10 Yhteenveto

Toimintamallissa käyttöpaikan asiakkaan nykyiset sopimuskumppanit, eli sekä verkonhaltija että asiakkaan nykyinen sähkömyyjä, korjaavat asiakkaalle oman osuutensa mittausvirheen johdosta laskutuksessa tapahtuneesta virheestä.

Verkonhaltija korjaa laskutusta koko virheen ajalta sopimusehtojen mukaisesti ja sähkömyyjä oman asiakassuhteensa ajalta. Jos käyttöpaikan asiakkaan viimeisimmästä myyjänvaihdosta tai muutosta on kulunut alle kuusi viikkoa virheen havaitsemisesta ja siitä asiakkaalle ilmoittamisesta, sekä asiakkaan/käyttöpaikan nykyinen että sitä edeltävä myyjä korjaavat asiakkaalle oman osuutensa laskutuksessa tapahtuneesta virheestä oman asiakassuhteensa ajalta. Tätä toimintamallia noudatetaan enintään kolme vuotta.

Jos asiakkaan nykyinen ja edellä mainituin ehdoin sitä edeltävä sähkönmyyntisopimus ovat yhteensä olleet voimassa vähemmän aikaa kuin virhe on kestänyt, noudatetaan sopimusta/sopimuksia edeltävältä ajalta toimintatapaa, jossa verkonhaltija hyvittää asiakasta myös sähkönmyynnin osalta. Näin toimitaan myös, jos virhe on jatkunut yli kolme vuotta, kolme vuotta ylittävältä ajalta. Toimialan yleisten sopimusehtojen mukaan asiakasta saa lisäveloitaa virheen johdosta enintään kolmelta vuodelta.

Kaikki kulutuskäyttöpaikat riippumatta kohteen pääsulakkeen koosta tai tasevirheen aiheuttaneesta syystä käsitellään edellä kuvatuin periaattein.

Toimijoiden välinen tasevirheiden rahallinen hyvittäminen riippuu siitä, kumpi osapuoli korjaa asiakkaan laskutusta. Siltä ajalta, kun asiakkaan korjauslaskutuksen suorittaa sähkönmyyjä, toimijoiden välinen tasevirheiden rahallinen hyvittäminen tapahtuu kyseisen myyjän ja verkonhaltijan välillä, eli vastakirjaus jää verkonhaltijan vastuulle. Siltä osin, kun asiakkaan laskutuksen korjauksen on suorittanut verkonhaltija, toimijoiden välistä rahallista hyvittämistä ei tehdä lainkaan.

Verkonhaltija suorittaa aina tarvittavan laskennan ja laskutuksen.

Toimijoiden välisissä korjauksissa käytettävä hinta on Suomen alueen Elspot-hinta ilman kertoimia, keskiarvoistuksia tai hintaleikkureita.

Tuntimitattujen kohteiden tasekorjauksen laskenta suoritetaan tuntitasoisesti ja käyttöpaikkakohtaisesti kaksi kertaa vuodessa liukuvalta kolmen vuoden tasekorjausjaksolta niille käyttöpaikoille, joiden tiedoissa on havaittu muutoksia. Kuormituskäyräkohteiden korjaukset lasketaan ja raportoidaan tapauskohtaisesti käyttöpaikoittain riippuen siitä, onko mittausvirheen korjausjaksolle tai sen osalle jo tehty tasoituslaskenta vai ei.

Verkonhaltijan tulee lähettää kaikki korjatut tuntimittaustiedot asiakkaan nykyiselle myyjälle koko tämän asiakassuhteen ajalta. Tasekorjausjakson (kolme vuotta) aikana muuttuneet mittaustiedot tulee lähettää myös asiakkaan/käyttöpaikan edelliselle myyjälle, jos tämä, alle kuuden viikon sisällä tapahtunut myyjänvaihto tai muutto huomioiden, korjauslaskuttaa asiakastaan oman asiakassuhteensa ajalta. Nämä tiedot tulee lähettää viimeistään siinä vaiheessa, kun kyseinen tasevirheiden korjausaineisto lasketaan ja lähetetään myyjälle.

Jos verkonhaltija joutuu korjaamaan aiemmin PRODAT-sanomilla lähettämiään lukemia tai käyttöjä, verkonhaltijan tulee ottaa myyjään ensin yhteyttä ja sopia korjaavista toimista.

6 Asiakkaan laskutuksen korjaus

Kukin myyjä, joka edellä kuvattujen periaatteiden mukaisesti korjaa asiakaslaskutustaan, hyvittää tai laskuttaa asiakasta virheellisen laskutuksen johdosta sähköenergian osalta oman sopimussuhteensa ajalta laskutusaikataulunsa mukaisesti. Verkko laskuttaa ja hyvittää virheet sähkön siirron osalta. Kolme vuotta ylittävältä ajalta verkko hyvittää asiakkaalle myös sähköenergian osuuden.

On hyvä huomata, että asiakaslaskutuksen ja tasevirheiden korjausrytmit voivat poiketa toisistaan.

Asiakkaan loppulasku ei vaikuta korjauslaskutuksen toteuttamiseen, vaan toimitaan yllä esitetyn mukaisesti. Myyjät joutuvatkin jatkossa tarkkailemaan mittaustietojen muutoksia myös alle kuuden viikon sisällä päättyneiden asiakassuhteidensa ajalta, jotta he voivat muodostaa niiden pohjalta tarvittavat korjaukset.

Jos asiakkaan laskutusosoite ei ole tiedossa eikä yhteystietoja yrityksistä huolimatta saada selville, voidaan hyvityssumma tallentaa normaalikäytännön mukaisesti aluehallintoviraston tilille. Lisäveloitukset jäävät yhtiön luottotappioiksi. Luottamuksellisuusperiaatteiden mukaisesti verkonhaltija ei saa toimittaa myyjälle asiakkaan nykyistä osoitetietoa ilman asiakkaan valtuutusta.

Päättyneiden sopimusten osalta asiakkaan laskun hyvityksessä ja lisäveloituksessa voidaan yritysکوhtaisesti itsenäisesti harkita noudatettavan ennalta määritellyä ja asiakkaille ilmoitettua minimiveloitusta ja –hyvitystä. Kunkin yrityksen tulee harkita itsenäisesti, noudattaako tällaista periaatetta ja minkä suuruisen rajan asettaa. Jos tällaista minimihyvitysrajaa noudatetaan, tulee sitä noudattaa samoin tai käyttäjälle edullisemmin ehdoin myös lisäveloituksissa. Verottaja on omassa toiminnassaan linjannut, että liikaa maksettu vero palautetaan, jos palautettava määrä on vähintään 5 euroa.